

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water



Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 15 juni 2022

Aanwezig: mevrouw Leenders (voorzitter), de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Fonhof, Hofstra en In 't Hout (AB-leden)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
de heer Timmer, hoofd Schoon Water
mevrouw Schrik, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: Mevrouw Kuiper

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Mevrouw Leenders deelt mede dat mevrouw Kuiper afwezig is omdat ze bij de commissie BPL aanwezig is.

3. Verslag vergadering d.d. 11 mei 2022

Blz. 2, tweede alinea inzake gebruik Caterpillar motoren

De heer Van Calker heeft de vraag bedoeld als volgt: worden de motoren ook bij andere waterschappen gebruikt zodat de ervaringen met ons waterschap gedeeld konden worden.

De heer Van Der Laan antwoordt dat de Caterpillar motoren waarschijnlijk ook bij andere waterschappen worden gebruikt.

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag.

De heer In 't Hout verbaasde zich erover dat commissieleden van andere commissies volledig mee vergaderen en niet als toehoorders aanwezig zijn en vraagt hoe dit officieel is geregeld.

De heer Van der Laan antwoordt dat het reglement is gewijzigd en dat één van de veranderingen is dat alle leden van het algemeen bestuur bij een andere commissie kunnen aanschuiven en als volwaardig commissielid kunnen mee vergaderen. Toegezegd wordt om de heer In 't Hout het reglement toe te zenden.

Mevrouw Leenders zegt dat de commissieleden zich wel bij betreffende voorzitter dienen aan te melden als ze een andere commissie willen bijwonen dan die waarvan ze lid zijn.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 29 juni 2022

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Jaarrekening 2021

Bestuursvoorstel:

Blz. 1:

De heer Fonhof vraagt of aangegeven kan worden wat de vertrouwelijkheid inhoudt ten aanzien van de vergoeding/afkoop van Nedmag en of de vertrouwelijkheid/geheimhouding nog van toepassing is.

De heer Fonhof vraagt of er volgend jaar weer een bedrag van € 5.050.000,- wordt ontvangen voor bodemdaling door zoutwinning.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

De vertrouwelijkheid betreft het inhoudelijke betalingsschema en de totale afkoopsom die op basis van de afspraken zoals in de overeenkomst zijn opgenomen zijn overeengekomen. Deze vertrouwelijkheidsclausule is onderdeel van de overeenkomst en derhalve nog steeds van toepassing.
Over toekomstige betalingen kan derhalve geen uitspraak worden gedaan.

Blz. 4: Naleving Europese aanbestedingsregels

De heer Fonhof zegt dat de accountant de opmerking heeft gemaakt dat wij niet hebben of kunnen hebben voldaan aan de regels en vraagt of er mogelijk instanties zijn die bezwaren of bedenkingen kunnen indienen gezien de bestuursvoorstellen openbaar zijn.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit niet wordt verwacht omdat het waterschap werkt conform de Europese regels. Er is voor het half jaar juli tot december 2021 gehandeld volgens de eigen interne procedure en dit is toegestaan.

De heer Van Calker zegt dat er een afwijking van 9% tussen begroting en realisatie is. Het is toegestaan om maximaal 3% af te wijken en vraagt of het verschil geen problemen geeft.

De heer Douwstra antwoordt dat de reden van de afwijking is opgenomen in de accountantsverklaring en dat dit geen probleem is.

De heer Van Calker had dezelfde vraag als de heer Fonhof ten aanzien van de naleving Europese aanbesteding van HVO-diesel. De vraag is inmiddels beantwoord.

De heer Van Calker constateert dat er 1 miljoen minder is geïnvesteerd dan was gepland.

De heer In 't Hout is zeer tevreden met het behaalde resultaat. De ontvangen 5 miljoen is gereserveerd geld en zou niet opgenomen hoeven te worden in de jaarrekening naar zijn mening.

De heer In 't Hout spreekt zijn complimenten uit over de resultaten en zoals het geheel is beschreven in de jaarrekening 2021.

De heer Hofstra sluit zich aan bij de woorden van de heer In 't Hout.

De heer Hofstra vraagt aandacht voor de gescande documenten in ibabs. De opmaak geeft de documenten scheef weer en kunnen niet worden bewerkt in ibabs.

Jaarrekening:

Blz. 35; 4. Stimuleren biodiversiteit op eigen assets

De heer In 't Hout is van mening dat het waterschap ook maaisel en dergelijk afval kan laten liggen ten behoeve van biodiversiteit om verschillende diersoorten aan te trekken. Niet alle dieren hebben dezelfde behoeftes. Dit kan als onderdeel van de biodiversiteit plaatsvinden.

De heer Douwstra zegt dat er al van deze experimenten worden gedaan. Zoals bijvoorbeeld langs de Duitse grens waar bomen zijn gesnoeid. Van dit snoeihout is ter plekke een soort van piramide gebouwd ten behoeve van de aanwezige vogels en overige diersoorten.

Blz. 49; laatste alinea; Transport slib

De heer In 't Hout vraagt of de afwijking van het te vervoeren slib (6% van het budget) nog in de silo's aanwezig is.

De heer Timmer antwoordt dat meer of minder slib te maken heeft met de aanvoer op de zuiveringen. Minder slib betekent minder aanbod van te zuiveren rioolwater.

De heer In 't Hout zegt dat het afgelopen jaar erg nat was en vraagt of dit invloed heeft op de hoeveelheid slib.

De heer Timmer antwoordt dat regenwater niet veel slib veroorzaakt. Het meer of minder slib heeft meer te maken met huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater.

Kindertoeslagaffaire

De heer In 't Hout vraagt of het waterschap de kosten die veroorzaakt worden door de toezeggingen van de overheid vergoed worden door de overheid.

Mevrouw Leenders antwoordt dat de regels en toegezegde vergoedingen door de overheid is ingesteld en dat het waterschap zich hieraan dient te houden.

De vraag wordt beantwoord op blz. 7 (Noordelijk Belastingkantoor (NBK)) van de Voorjaarsrapportage 2022.

De heer In 't Hout vraagt of er nog stikstof op de rioolwaterzuiveringen wordt uitgestoten.

De heer Timmer antwoordt dat het waterschap op alle zuiveringen voldoet aan de wettelijke normen. In de toekomst zullen de normen waarschijnlijk worden aangescherpt door Europese regelgeving.

Masterplan Kaden:

Mevrouw Leenders zegt dat het plan in 2023 wordt afgerond en een toetsingsronde in voorbereiding is en vraagt of er dan een tweede Masterplan Kaden wordt opgesteld.

De heer Douwstra zegt dat het huidige plan volgend jaar wordt afgerond. Na beoordeling zullen er restpunten moeten worden uitgevoerd. De mogelijkheid bestaat dat als er nog veel noodzakelijke werkzaamheden zijn er een Masterplan Kaden 2 wordt opgesteld.

De heer Van der Laan zegt dat het algemeen bestuur binnenkort wordt geïnformeerd via ibabs over de toetsingsresultaten en de vervolgaanpak.

Mevrouw Leenders zegt dat de aanpassingen aan de kaden een doorlopend proces is. We moeten altijd blijven controleren en waar nodig aanpassingen doen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. De jaarrekening 2021, met een voordelig resultaat van € 9.589.636,-, vast te stellen.

2. Het resultaat als volgt te bestemmen:

- | | |
|---|---------------|
| - Algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging deel voordeel | € 2.426.534,- |
| - Algemene reserve zuiveringsbeheer, toevoeging voordeel | € 2.113.102,- |

- Bestemmingsreserve bodemdaling door zoutwinning	€ 5.050.000,-
Totaal	€ 9.589.636,-
3. De volgende budgetten 2021 overhevelen naar 2022:	
- Borstelbeluchting rwzi Scheve Klap	€ 50.000,-
- Sloop twee VKA gemalen	€ 80.000,-
Totaal	€ 130.000,-
4. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.	

6. Voorjaarsrapportage 2022

De heer Douwstra zegt dat de voorjaarsrapportage voor zich spreekt maar dat het moeilijk is om te beoordelen wat we kunnen verwachten gezien de Corona-crisis en de oorlog in Oekraïne. Het is een onzekere tijd.

De heer Van Calker zegt dat hij vorig jaar al heeft opgemerkt dat we rekening moesten houden dat alles duurder zou worden en zo blijkt het nu ook te zijn.

De heer Van Calker vraagt zich af wat de waarde van een voorjaarsrapportage is gezien de onzekere tijd en de onvoorspelbare economie. De wereld is ontwricht.

Blz. 7; Noordelijk Belastingkantoor (NBK)

De heer Van Calker constateert dat er nog steeds een achterstand is en vraagt waardoor dit wordt veroorzaakt en waarom de achterstand niet wordt weggewerkt.

De heer Douwstra zegt dat de werkzaamheden bij het NBK steeds beter verlopen. Door de corona-crisis was er ook veel ziekte bij het NBK.

Blz. 8; Voorziening baggeren Havenkanaal Assen

De heer Van Calker vraagt of het baggeren 4 miljoen gaat kosten.

De heer Timmer zegt dat er 1,6 miljoen nodig is om te baggeren. Er wordt jaarlijks gemonitord en indien de aangroei te veel is zal er worden gebaggerd. Naar verwachting zal het geheel na 5 jaar opnieuw gebaggerd moeten worden. Hiervoor wordt geld gereserveerd in de meerjarenraming (totaal 1,6 miljoen).

De heer Van Calker vraagt hoe lang het kanaal is.

De heer Timmer zegt dat het een doodlopende kanaal betreft en de slibaanwas veroorzaakt wordt omdat er geen doorspoeling plaatsvindt. Er wordt alleen effluent van de zuivering op het Havenkanaal geloosd.

De heer Van Calker merkt op dat de Voorjaarsrapportage 2022 overzichtelijk is opgesteld en duidelijk is te lezen.

Blz. 5; LED verlichting

Mevrouw Leenders vindt het vreemd dat LED-verlichting niet uit de normale onderhoudspost wordt betaald maar uit het duurzaamheidspotje.

De heer Timmer antwoordt dat bij normaal onderhoud alleen de verlichting wordt vervangen en als men kiest voor LED-verlichting er ook armaturen moeten worden aangeschaft. Omdat de aanschaf van de armaturen extra kosten worden de kosten voor de armaturen + LED-lampen toegerekend aan duurzaamheid.

Mevrouw Leenders merkt op dat de energiekosten enorm stijgen en daardoor de duurzaamheidsinvesteringen goed blijken te zijn.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Kennis te nemen van de voorjaarsrapportage 2022;
- De 1^e begrotingswijziging 2022 vast te stellen.

7. Gevolgen prijsstijgingen bij projecten

De heer Douwstra geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

De wereld verandert op dit moment in snel tempo. Energiekosten, materialen en uren worden steeds duurder. De gevolgen van prijsstijgingen op regulier werk is onderzocht in samenwerking met UAV in verband met de veranderende wereld. Het is op dit moment koffiedikkijken.

Mevrouw Leenders zegt dat het voorstel bedoeld is om middels een beslisboom besluiten te kunnen nemen.

De heer In 't Hout vraagt hoe de aannemers reageren op de nieuwe regeling.

De heer Douwstra zegt dat de UAV niet expliciet een antwoord geeft hoe hier mee om te gaan maar de UAV geeft een richting aan hoe om te gaan met de nieuwe situatie. De eerste 5% van de extra kosten zijn voor rekening van de aannemer en vervolgens wordt er besproken hoe de verdere verhoging wordt verrekend.

De heer Timmer zegt dat er inmiddels afspraken zijn gemaakt met een tweetal aannemers hoe met deze materie om te gaan. Het betreft extreme prijsstijgingen die niemand had kunnen voorzien. De opdrachtgever en opdrachtnemer dienen hier in alle billijkheid overeenstemming over te vinden. Het waterschap wil één regeling voor alle verschillende projecten en aannemers en niet voor ieder project maatwerk maken. Voorliggend voorstel sluit ook aan bij de landelijke normen van waterschappen. Het probleem wordt landelijk besproken en afgestemd tussen de waterschappen. Zowel de opdrachtgevers als opdrachtnemers zijn zoekende naar een goede balans. Er is een methode gevonden hoe het waterschap er mee om wil gaan.

De heer Van Calker vindt het een moeilijke materie om er een oordeel over te geven omdat het een erg onzekere tijd is.

De heer Fonhof merkt op dat hij het gevoel heeft dat er instanties zijn die "misbruik" van de situatie maken. Ook de hoogte van energie wordt gebruikt om de prijzen te verhogen.

De heer Van der Laan zegt dat op het moment dat er een project wordt opgestart er een afweging wordt gemaakt of het project door moet gaan of dat het uitgesteld kan worden of dat er helemaal van afgezien wordt. Mede gelet op het feit dat het bestuur bepaalde ambities heeft tot uit te voeren werken. Om projecten te kunnen uitvoeren is er flexibiliteit per project nodig om werk te kunnen uitvoeren.

De heer Hofstra vraagt naar aanleiding van bijlage 2 of de 5% aannemersrisico al is verwerkt voor de afdelingen.

De heer Van der Laan antwoordt dat de meerkosten zijn verwerkt op basis van de beslisrapportage.

Mevrouw Leenders vraagt waar de dekking van 2,1 miljoen is opgenomen. Is er een dekkingsvoorstel of is er een reservering voor gemaakt of komt er een begrotingswijziging voor. *De heer Douwstra* antwoordt dat dit in de najaarsrapportage wordt opgenomen. Het is een eenmalige kredietaanvraag.

De heer Hofstra zegt dat het antwoord op blz. 1 bij Begrotingsaspecten wordt gegeven. "Bij inzet van het gevraagde krediet zullen (extra) kapitaallasten ontstaan."

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- In te stemmen met de "Aanpak exceptionele prijsstijgingen"
- Een verzamelkrediet van € 2,1 miljoen beschikbaar te stellen
- Over de uitputting van het verzamelkrediet zal via de reguliere rapportages aan het AB worden gerapporteerd.

8. Meerjarenraming (MJR) 2023-2026

De heer Van Calker zegt dat we in een onzekere tijd leven en vindt het moeilijk om iets over de meerjarenraming te zeggen.

De heer In 't Hout is van mening dat er geanticipeerd moet worden op het gebruik van diesel. Er is niet meer diesel gebruikt dit jaar, echter is er wel veel meer geld aan uitgegeven.

Mogelijk dat er onderzocht kan worden of de machines een andere vorm van energie kunnen gebruiken, een alternatief voor dieselgebruik. Mogelijk dat de percelen die worden verhuurd aan derden voor zonnepanelen voor eigen gebruik kunnen worden ingezet.

De heer Van der Laan antwoordt dat bij één aannemer een pilot wordt uitgevoerd door één machine voorzien van een motor die op waterstof draait. Het waterschap volgt de vorderingen met deze machine. De kleine (motor)machines worden de komende jaren vervangen door elektrische machines (zoals bijvoorbeeld boomzaagmachines, handmaaiers, bosmaaiers e.d.).

De heer In 't Hout is van mening dat we ook weinig keuze hebben. We worden gedwongen om naar alternatieven te zoeken.

De heer Fonhof zegt dat het mogelijk gewenst is om de duurzaamheidsaanpassingen versneld uit te kunnen voeren als gevolg van de duurder wordende energie. Mogelijk dat de kosten voor de kleine aanpassingen (vervanging kleine motormachines) kunnen worden betaald uit de post duurzaamheidsaanpassingen omdat hier nog financiële ruimte is.

De heer Van der Laan antwoordt dat de vervanging van de kleine machines vanuit de exploitatie worden bekostigd.

De heer Hofstra zegt dat voor het gebruik van geld vanuit de begrotingspost voor duurzaamheid de voorwaarde is gesteld dat het rendabele projecten moeten zijn. Echter in deze tijd is rendabel moeilijk in te schatten en is dat ook niet meer met zekerheid te zeggen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om in te stemmen met de meerjarenraming 2023-2026.

9. Rapportage voortgang programmakredieten KRW 2016-2021

Blz. 10; Ad 6. Zuidlaardermeer; Risico's

Mevrouw Leenders vraagt wat ermee wordt bedoeld dat de opgaven voor de KRW en de mitigatie van Bodemdaling conflicterend kunnen zijn.
Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Dit betreft mogelijke effect van de maatregelen die nodig zijn voor het halen van de KRW-doelen en ingrepen die nodig zijn om de negatieve effecten van de aardgaswinning op te vangen en de daarvoor benodigde boezempeilverlaging.

Denk daarbij aan effect op waterdiepte, daaraan gekoppeld doorzicht van het water en overstromingsmogelijkheden van oeverzones. Dit wordt in het kader van de uitwerkingen van het Integraal Maatregelplan Zuidlaardermeer nog verder uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is om tegenstrijdige effecten te voorkomen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om kennis te nemen van de stand van zaken.

10. Voorbereidingskrediet kadeversterking Borgsloot

De heer Douwstra geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel. De kadeversterking is opgenomen in de meerjarenraming.

De heer Hofstra vraagt of voor dit nieuwe project al rekening is gehouden met de prijsstijgingen en of deze zijn opgenomen in voorliggend voorstel.

De heer Van der Laan antwoordt dat voorliggend bestuursvoorstel een aanvraag voor onderzoekskosten is. Zodra de voorbereiding is afgerond zal het algemeen bestuur een voorstel worden aangeboden, voorzien van een begroting voor de uitvoering. De kosten zijn uiteraard afhankelijk voor welk alternatief dan wordt gekozen.

De heer Fonhof vindt het voorbereidingskrediet hoog ten opzichte van de uitvoeringskosten en heeft hier enige moeite mee.

De heer Douwstra antwoordt dat de kosten voor de voorbereiding nodig zijn om een gedegen plan te kunnen opstellen. Het betreft specialistisch onderzoek waarvoor maar een paar bedrijven in Nederland beschikbaar zijn.

De heer Van der Laan zegt dat er tegenwoordig diverse onderzoeken verplicht worden gesteld ten opzichte van jaren terug. De onderzoeken worden vanuit de overheid verplicht gesteld en men moet hieraan voldoen alvorens werken mogen worden uitgevoerd.

De heer Hofstra vraagt of er in Nederland waterschappen zijn die zelf de onderzoeken uit kunnen/mogen voeren.

De heer Timmer antwoordt dat dit niet bekend is.

De heer Van Calker heeft dezelfde mening als de heer Fonhof en had dezelfde vraag als de heer Hofstra. Deze vraag is inmiddels beantwoord.

De heer Van Calker vraagt hoeveel grond er aangekocht moet worden.

De heer Douwstra antwoordt dat dit ongeveer 1 ha grond betreft. Dit betreft zowel grondaankopen van de gemeente als van particulieren.

De heer In 't Hout vraagt of er een signaal naar de overheid kan worden gegeven via de Unie van Waterschappen omdat in Nederland de regels waaraan moet worden voldaan steeds uitbreiden zowel in aantal als in strengheid.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 855.000,- voor onderzoeken, omgevingsproces, ontwerpwerkzaamheden en contractvorming uitvoering.
- Een krediet van € 185.000,- beschikbaar te stellen voor grondaankopen ten behoeve voor de versterking van de regionale waterkering.

11. Rondvraag

De heer Van Calker zegt dat het waterschap veel aandacht heeft voor de natuur. De agrariërs doen hun best om aan alle eisen mee te werken maar worden als “Zwarte Piet” neergezet en vindt dit zeer jammer.

De heer In 't Hout zegt dat in het kader van KRW-maatregelen we afhankelijk zijn van grondaankopen en verwacht dat de grondaankopen moeilijker gaan verlopen omdat de boeren zich verzetten tegen de regels die de overheid hen oplegt. Door het vertragen van de grondaankopen komen de uit te voeren aanpassingen/werken door het waterschap ten behoeve van de KRW-maatregelen 2000-2027 in het nauw. Dit kan slecht uitpakken voor eenieder.

12. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 21 september 2022.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter